

[Statsministeren.]

af, at vi nu gennem mange år har oplevet, at der er givet betydelige lavtlønstillæg, uden at lavtlønsproblemet reelt er bragt nærmere til en løsning.

Skulle der under de kommende forhandlinger opstå behov for det, vil regeringen være villig til at iværksætte eller bidrage til et sagkyndigt arbejde, som har til formål at udrede problemerne omkring lavtløns- og i det hele taget lavindkomstforholdene — der er nemlig nok grund til at understrege, at det ikke alene er et lavtløns-, men også et lavindkomstproblem, vi taler om — med henblik på at finde frem til foranstaltninger, som mest effektivt kan bekæmpe disse problemer.

Det er også en uheldig side ved den automatiske dyrtidsregulering, at den kan føre til foranstaltninger i den økonomiske politik, som ikke er hensigtsmæssige ud fra deres almindelige økonomiske virkninger, men alene motiveres med et ønske om at undgå udløsning af dyrtidsportioner. Der kunne nævnes adskillige eksempler på dette. Derigennem har vi faktisk stiltiende erkendt, at den automatiske dyrtidsregulering kan have konsekvenser, som det var bedst for alle at undgå. Bør vi dog ikke søge at finde en ordening, som ikke medfører et behov for den slags foranstaltninger?

Det er baggrunden for regeringens forhandlingsoplæg. Regeringen lægger vægt på, at man finder en ordening, som fjerner disse uheldige virkninger — både de inflationsdrevende og de socialt uheldige — ved at sigte mere direkte mod en sikring af reallønnen for de grupper, der har behov for en sådan sikring.

Det er regeringens opfattelse, at det hverken ud fra et socialt eller økonomisk hensyn kan være tilfredsstillende blot at afvise ændringer over for de problemer, der vitterligt består. For alle parter bør formålet være, at man sigter direkte mod en bedre sikring af de udsatte gruppers realløn på en måde, der ikke samtidig har de nævnte økonomiske og sociale svagheder i sig.

Regeringen er i forhold til de statsansatte direkte forhandlingspartner; derfor har regeringen formuleret sine forslag i et forhandlingsoplæg. Som det vil være tinget bekendt, er forhandlingerne først lige påbegyndt, og følgelig kan der ikke ved denne lejlighed

gives nærmere oplysninger om disse forhandlinger. Over for den kritik, der politisk har været rejst imod regeringen, fordi vi så tidligt har lagt op til forhandling, vil jeg gerne fremføre for det første, at de offentligt ansatte andrager en så betydelig del af det samlede arbejdsmarked, at det er naturligt at tilstræbe samtidighed i forhandlingerne og især i forhandlingernes afslutning mellem det private arbejdsmarked og det offentlige arbejdsmarked. Dernæst må jeg minde om, at parterne på det private arbejdsmarked opfordrede regeringen til at fremlægge et forhandlingsoplæg over for de statsansatte så tidligt, at det private arbejdsmarked kunne have dette oplæg med i sin bedømmelse. Fra de offentligt ansattes organisationer har der da heller ikke lydt indvendinger imod, at regeringen har fremlagt sit forhandlingsoplæg her i efteråret.

Regeringen har altså valgt at benytte de sædvanlige forhandlingskanaler, men med vægt på at opnå samtidighed. Jeg gentager, at det er et forhandlingsoplæg til de statsansatte, og at regeringen er åben for at drøfte andre konkrete udformninger. Det er en forhandlingsløsning, vi tilstræber, hvilket også fremgår af, at regeringen har lagt op til LO og Dansk Arbejdsgiverforening selv at forhandle sig til rette om den mest hensigtsmæssige løsning.

Det afgørende for regeringen er, at der for lønsiden som for de øvrige indkomstgrupper findes en løsning, som fjerner de sociale og økonomiske ulemper og muliggør en indkomstudvikling i overensstemmelse med den skitserede målsætning.

Vi tillægger det stor betydning, at lønforholdene ordnes ved frie forhandlinger mellem parterne. Men denne frihed må være frihed under ansvar over for vitale samfundsmæssige hensyn.

Både regeringen, folketinget og organisationerne må handle under ansvar over for disse hensyn.

Jeg kan ikke lade være med til sidst at sige til tinget, som i dag skal debattere dette problem: alle de her nævnte — folketinget, regeringen og organisationerne — ved, at der igennem mange år i Danmark har fundet en stærkere indkomstudvikling sted, end produktionsstigningen og dermed prisstabiliteten har kunnet bære, og det har ført til prisstigninger. Det spørgsmål, som jeg synes